

Jan Campbell o Bělorusku: EU dostala strach, „Nikdo ze současné opozice prezidenta po nových volbách nenahradí...”

- CZ24 News | 30. srpna 2020

„Nikdo ze současné opozice prezidenta po nových volbách nenahradí...,” předesílá znalec geopolitiky, analytik, vysokoškolský pedagog doktor Jan Campbell. „Prezident Lukašenko vyhrává první bitvu s opozicí, zabezpečuje plnění státního rozpočtu BR spojenectvím a obchodem s RF a nabízí nepoučitelným zatím spořádanou emigraci do milovaného a drahého Západu.” V dalším rozhovoru k situaci v Bělorusku pokračuje Campbell ve své analýze, když popisuje varianty vývoje, východiska prezidenta a předkládá neoficiální vyjádření.

Psal jste o tom, že z vnitropolitického hlediska se prezidentovi Lukašenkovi nabízejí minimálně tři možnosti, 1. Urychleně připravit a organizovat referendum o nové ústavě BR a odejít z úřadu, 2. Nechat se „zatkout” skupinou generálů, kteří po zatknutí prohlásí připojení BR k Ruské federaci, 3. Odstoupit dříve, než bude opravdu zatčen nebo se stane sakrální obětí provokace či plánu. Když vezmeme nejdřív první variantu, Lukašenko připustil novou ústavu i nové volby. Myslíte si, že dojde na volby?

Ano. S pravděpodobností hraničící s jistotou dojde k novým volbám. Volební výsledky nebudou zfalšovány vítězem. Nevylučuji ale, že mohou být zpochybněny poraženým kandidátem. To proto, že platí zkušenost včetně té nabídnuté spojencem USA a předem zmíněná funkce psychologie davu: vítězové a poražení mají vždy svoji pravdu a vlastní verzi volebního procesu, ze které obvykle neustupují bez boje.

Druhá varianta: nechat se „zatkout” a prohlásit připojení k Ruské federaci. Kdo by pak mohl zabránit mezinárodnímu konfliktu?

K mezinárodnímu vojenskému konfliktu nedojde, protože ten by znamenal konec EU a NATO a na evropské a běloruské elity nikdo v USA a ve světě nečeká. Připojení k RF je ale představitelné mírovou cestou v rámci strategického rozhodnutí a významu na základě dohod mezi RF a BR. Takové rozhodnutí se nepřijímá veřejně a elitami účastníky se voleb. Rozhovor ministrů obrany USA a RF, plánovaná návštěva náměstka ministra zahraničí Pompea, bezpečnostního specialisty Stepheana Bieguna (1963) v Moskvě a Vilniusu a veřejné akce EU a neveřejné akce Kremlu indikují, že nikdo nemá zájem na mezinárodním konfliktu způsobeném nedokonalé připraveným pokusem o revoluci v Bělorusku.

Středeční EU summit (19. 8.) nepřinesl opozici nic z očekávaného. Slovní podpora demonstrantů, nepřiznání voleb a příslib peněz, které jenom těžko dojdou do Minsku a podráždí občany v EU, prakticky nic neznamenají. Podobně jako personální sankce nikoho Bruselem trestaných včetně prezidenta Lukašenka nezajímají. Hospodářské sankce proti Bělorusku, které by mohly mít následky pro prezidenta, Brusel nevyhlásil. Mimo jiné i s podporou jinak hlasitého Polska. Krátce: Brusel sám dostal strach z hospodářských sankcí.

Ty by totiž prohloubily propad exportu přes Bělorusko do Eurasie, a tím i propast, nad kterou se nachází hospodářství mnoha členských států EU v době pandemie strachu z mutujícího koronaviru. To mě nabízí připomenout rozhodnutí prezidenta Trumpa z 10. srpna t.r. Prezident Trump se rozhodl

angažovat do skupiny nejbližších poradců vlivného protivníka pandemie, doktora Stanfordovy univerzity Scotta Atlase. Tím veřejně omezil působení a snížil prestiž zástupců pandemie a očkování – doktorů Deboraha Birxe a Anthonyho Fauciho. Nevím, zda přítel českého premiéra Mike informoval a vysvětlil v Praze rozhodnutí prezidenta Trumpa.

Pokud Lukašenko bude nahrazen, kdo jej vystřídá? Vystoupí nějaký nový lídr?

Protože velká většina běloruských občanů ví ze zkušenosti, že stát nelze řídit jako firmu nebo kolchoz, že sliby jsou většinou chyby, což dokazuje Ukrajina, že nové profese bloggera nebo být jeho manželkou nejsou prověřeny dobou, nikdo ze současné opozice prezidenta po nových volbách nenahradí. Většina Bělorusů nezapomněla také skutečnost, že Běloruská sovětská socialistická republika ztratila během čtyř let okupace s pomocí vypálení 9 097 vesnic a městysů a desetitisíce občanů. V kontextu oslav 75. výročí Velké vlastenecké války Západem, vedením běloruské opozice včetně běloruské laureátky Nobelovy ceny za literaturu (2015) Světlany Alexandrovny Alexijevičové (1948) představují nekritizované výkřiky pomatených demonstrantů označujících současnou moc jako fašistickou vážné varování a důvod pro jednání s takovými demonstranty a kandidáty na prezidenta postaru a tvrdě.

Protesty byly minimálně zpočátku potlačovány s velkou razancí. Stovky a tisíce zatčených, mnoho zraněných, nejméně tři mrtví. Co bude podle vás výsledkem těchto demonstrací? Může to Lukašenko ustát? Mohou ještě demonstrace „vyšumět“?

Nevím, kdo a s jakou metodou počítal ty stovky a tisíce zatčených v době potlačování s velkou razancí, jak jste to formulovala, a kdo vám sdělil výsledek sčítání. Dokonce i MZ Běloruska se distancovalo od prohlášení OSN. Ranění jsou přirozeným jevem a rizikem účasti v chování a konání davu, který si myslí, že policie nebo člen jiné bezpečnostní složky při jeho napadení padne před davem na kolena a bude prosit o milost či prominutí, po vzoru z USA. Mrtvými se stali živí mladí, kteří neovládali profesionálně v ruce držené výbušniny, neuměli se jich ani před výbuchem zbavit a byli vedeni iluzemi. Až bude několik členů koordinačního výboru odsouzeno a pracovat ve vězení, až se otevřou sejfy s komprimáty na exspolupracovníky mocenského aparátu a zrádce, kteří se cítí silní pro boj z hotelů v zahraničí se dvěma či třemi státními občanstvími a slabí pro boj na domácí frontě, a až dojde prezidentu Putinovi trpělivost s provokacemi, které pokračují i po ustanovení nové vlády, demonstrace rychle vyšumí. Za provokaci prezidenta Putina považuji děkovací telefonát ministra zahraničí a rusofoba Makaje náměstkovi ministra Pompea, diplomatovi odpovědnému za politické otázky, Davidovi Halemu (1962) za podporu nezávislosti BR ze strany USA. O podobném telefonátu do Moskvy jsem doposud neslyšel. Není to divné a zajímavé?

Jak na situaci v Bělorusku nahlížet s vědomím osudu separatistů v Katalánsku či žlutých vest ve Francii? I tam přece bylo použito policejní násilí.

Potvrzuje se staronová pravda a zkušenost: námi vládnou pokrytectví, lež a peníze. Proto nejenom mne ve věku a se zkušeností nemůže dnes již téměř nic překvapit.

Můžeme s určitostí mluvit o tom, že letošní prezidentské volby v Bělorusku byly zfalšované?

Odpověď je krátká: nemůžeme. Proč? Bez dokumentárního důkazu v originálu nelze ničemu věřit. Dokument s informací by k tomu ještě musel mít podpis vlastní rukou, aby bylo možné dokument a informaci identifikovat a považovat za originál. Proto nemůže nikdo s profesionální loajalitou založenou na etice a morálce s prokazatelnou určitostí mluvit o zfalšování posledních prezidentských voleb v Bělorusku.

Souhlasím s hodnocením voleb, které bylo zveřejněné ministrem zahraničí RF Lavrovem. Ten označil volby jako neideální. Souhlasím s pravděpodobně vynuceným prohlášením ministra zahraničí Makeje ve svém dopisu kolegům z EU: Teď máme těžkou situaci. Ale která z vašich zemí neprošla bolestivými etapami národního zrání? Nechte i nás si to projít. Lepší s vaší pomocí, ale bez pokusů o vynucení pomoci politických, finančních a jiných zjevných pák. Prosím vás, promiňte, ale nebudeme to moci vnímat jinak než jako nepřátelská jednání, která poškozují suverenitu Běloruské republiky, a nebudeme to moci nechat bez odporu... ale stále věřím v možnosti a vyhlídky na normální, dobré, sousedské, civilizované mezistátní vztahy mezi našimi zeměmi. Protože je to v zájmu všech: Běloruska, Evropy a celé Eurasie. Žádám vás, abyste o tom přemýšleli bez emocí. Celý text dopisu je na webových stránkách MZ BR.

Jak máme vnímat Bělorusy? Jaká vrstva lidí vlastně volí Lukašenka?

Lukašenko volí s pravděpodobností hraničící s jistotou kromě určitých skupin elit pracujících, ne mluvících o všem a současně o ničem. Pracují, aby si mohli koupit chleba, jet na dovolenou, být jisti vysokou kvalitou zdravotní péče pro všechny, být hrdi na nejnižší smrtelnost matek a novorozených dětí, nejnižší kriminalitu v Evropě a možnost obchodovat a spolupracovat s Ruskou federací. Jak to ale v životě a při nezvládnutém řízení davu bývá, platí zmíněné z psychologie davu a následky lidské závisti, známé i Čechům. Všichni loutkovodiči využívají znalosti jazykových, psychologických a dalších archetypů při dobývání nových území, získávání a instalaci svých loutek. Těmi jsou i vůdci běloruské opozice a část elit u moci. Neuvědomují si od určitého okamžiku, že když se oslu daří, stačí ho poslat na led, aby si tam zlámal nohu, nebo dokonce nohy a poté začal prosit o pomoc.

Platí to i pro znovu vybraného ministra zahraničí Vladimíra Makeje. Ten například 20. srpna ve svém projevu ke svým kolegům prohlásil: Je možné, že za čtvrt století se nám nepodařilo dosáhnout závratných úspěchů, ale běloruská diplomacie zcela určitě nikdy neudělala něco, za co by se musela stydět.

Ve skutečnosti již veřejně dostupné informace postačují usvědčit pana mistra z hospodaření s pravdou a pokrytectví. Stačí si připomenout sdělení z oficiálního webu MZ BR z minulého roku. V něm a ve smyslu – musíme si přiznat, že jsme všichni vážně nemocní – hlásal: My všichni jsme padli tak nízko, že nemůžeme věřit v normální lidské vztahy, přátelství, pořádnost, upřímnost.

Neoficiálně vím o chování jeho spolupracovníků vůči velvyslanci RF Michalu Babičovi. A nejenom vrabci na běloruských střeších, ale i WikiLeaks a jeho čtenáři vědí o jeho přednášení všemožných žalob na RF západním velvyslancům. Něco, co se v tradiční diplomacii nedělá. Podobně je tomu i s omluvou za nedokázané obviňování 32 občanů zajatých v závěrečné fázi volební kampaně. Ani prezident, ani ministr nemají pocit studu a potřebu se omluvit prezidentu Putinovi nebo ministru Lavrovovi. Výmluva, že se jedná o zachování státnosti, indikuje, že pan ministr nemá ponětí, nebo předstírá, že neví, že státnost získává svoji hodnotu pouze a jedině v kontextu realizace zájmů obyvatel a státu.

Pro doplnění obrazu pana ministra a z důvodu informovanosti čtenářů a případně i českých poradců angažovaných v přípravě jednání o pomoci ČR Bělorusku připomínám ještě citát z oficiální webové stránky MZ BR, jehož obdoba neexistuje na žádné webové stránce MZ členského státu EU a samozřejmě RF a ČR:

Я еще могу понять, когда раздаются угрозы в адрес государственного служащего, занимающего конкретный пост. Но подленькое, анонимное давление на семью, в том числе на малолетних детей, никак не укладываются в моей голове с понятием „демократи“ за эти слезы моего одиннадцатилетнего сына я готов перегрызть горло.

(Pozn. redakce - překlad: Mohu ještě pochopit, když se rozesílají hrozby na státního úředníka, jenž zaujímá konkrétní funkci. Ale podlý, anonymní nátlak na rodinu včetně nezletilých dětí se v mé hlavě nijak nesrovnává s chápáním „demokraté“ (demokracie). Za slzy mého jedenáctiletého syna jsem připraven podříznout krk (hrdlo).)

Ano, i tak se vyjadřuje ministr, který nemůže dělat nic bez svolení svého nadřízeného, prezidenta Lukašenka.

Ten byl ještě v roce 1995 upřímný, když v interview německému Handelsblattu přiznal obdiv Adolfu Hitlerovi sdělením (v překladu autora příspěvku), že německý pořádek té periody německé historie odpovídá našemu pojetí prezidentské republiky a roli prezidenta. Stačilo 25 let k tomu, aby prezident v odcházení se nestyděl říci, že válka 1812 a Velká vlastenecká válka nebyly naše války. Ke štěstí existuje něco, co se zohledňuje v diplomacii a nazývá se historická paměť a přísloví, že Boží mlýny melou pomalu, ale jistě.

Proto mohl prezident Lukašenko ve svém posledním televizním projevu jasně formulovat a zveřejnit cíle opozice: zrušení dohod a smluv BR s RF, privatizace státních podniků, výstup z OSKB, Eurasijské unie, plné zastavení integračních procesů a projektů a nenávratný obrat čelem k EU, NATO a USA. Ve zveřejnění cílů opozice se nachází vysvětlení neobyčejné opatrnosti ze strany EU a USA vůči opozici. V EK a USA dobře vědí čtyři důležité věci:

1. V Bělorusku neexistuje podobný potenciál rusofobie, jako existoval a existuje na Ukrajině. 2. Prezidentu Lukašenkovi se doposud nepodařilo vytvořit obraz Ruské federace jako nepřitele Běloruska. 3. EU ani USA si nejsou jisté, že prezident Lukašenko se nevrátí k vydírání RF s pomocí lavírování v zahraniční politice. 4. USA a EK si nejsou jisté, že lze bez problémů pro ně poslat prezidenta Lukašenka do archivu. Proto nebudou mít vyhlášené personální sankce žádný trvalý efekt, proto sankce EU nepodporují opozici a proto lze současné demonstrace hodnotit jako test úrovně přípravy. Prezident Lukašenko proto vyhrává první bitvu s opozicí, zabezpečuje plnění státního rozpočtu BR spojenectvím a obchodem s RF a nabízí nepoučitelným zatím spořádanou emigraci do milovaného a drahého Západu.

Hovoří se o ekonomické závislosti Běloruska na Rusku. Do jaké míry je podle vás závislé na Moskvě? A naopak, k čemu potřebuje Moskva Minsk?

Odpověď je v konci poslední odpovědi. Většinu státního rozpočtu BR plní zisk ze spojení a obchodu s RF a z pudu sebezáchovy hospodářství EU. Ta trpí zneužíváním pravidel Eurasijské hospodářské unie ve spojení se sankcemi EU proti RF. Co se týče druhé otázky, situace ve světě se vyvíjí tak, že může brzo přijít den, kdy Bělorusko ztratí svoji strategickou roli ve vojensko-politickém smyslu. Proč? Představitelná bitva mezi USA a ČLR, potažmo i RF se povede pravděpodobně jinak, než si to našinci představují. Přesně mířené útoky na infrastrukturu všeho druhu, dnes již prakticky

akceptované biologicko-genetické, elektromagnetické a podobné zbraně v kontextu zákonů historie a přírody, neodpovědnosti a nemorálnosti současných elit, vedoucích státy se sociálním výtahem (směřujícím jenom dolů) k sociálnímu výbuchu a rozpadu, a proto hospodářsky a demograficky neschopným vést dlouhodobé obranné nebo útočné války, vytlačují potřebu vyhrávat válku s pomocí tanků, letectva a pozemních vojsk. Okupovat zničené a zamořené území s nemocnými a degenerovanými obyvateli nedává smysl.

V uvedeném přístupu hodnocení situace se nacházejí i čtyři zřejmé strategické chyby prezidenta Lukašenka: 1. Nezládnutá lekce z historie SSSR, ve které odchod z funkce oznamovala smrt. 2. Nezládnutá lekce z Libye a smrti Muammara Kaddáfího (1942–2011). 3. Nepochopení, že barevné revoluce a jejich podpora ze zahraničí představují starý a známý již ze starověku, optimalizovaný politický instrument. Ten by měl ovládat každý politik. 4. Podceňování zrady spolupracovníků, trpění pochybného konání a ignorování rozdílu mezi loajalitou k profesi a loajalitou k organizaci. Na mysli mám v tuto chvíli účast velvyslance BR Igora Sokola na informačně-propagandistických akcích placených polskými organizacemi podporujícími projekt Mezimoří (Trojmoří) a podobné.

Je Bělorusko skutečně poslední diktaturou v Evropě, jak se často v médiích sděluje?

Jestliže diktatura představuje autoritativní formu vlády, při které vládnoucí subjekt soustřeďuje veškerou nebo rozhodující moc ve svých rukách, pak Bělorusko zcela jistě nepředstavuje první ani poslední diktaturu v Evropě. Možná, paní redaktorko, napovíte definici moci, která je schopna zastavit sociální a hospodářský život prakticky na celém světě, kromě bankovníctví a sociálních sítí, a která je schopna přinutit demokraticky zvolené elity vyhlásit nouzový a bůhví ještě jaký stav, bez jediného výstřelu, odpovědnosti a studu.

Bude teď Západ mít chuť a sílu vyvíjet snahu, aby se Bělorusko stalo součástí NATO a EU?

EU a NATO vedou zbabělé elity s loajalitou k organizaci. Proto u nich předpokládám existenci pudu sebezáchovy a omezenou možnost se chovat ve smyslu výroku Immanuela Kanta (1724–1804): Nejméně se bojí smrti ti, jejichž život má největší cenu. Proto předpokládám, že omezeně rozumí obsahu nahrávky projevu ministra obrany BR generála Viktora Chrenina ke svým podřízeným a zveřejněném na serveru Naše Niva. Nabízím malou část: Dokud armáda nepřejde na stranu protestujících, stát nezničí. Ve vás je celá naděje. Nejsme demoralizovaní. Musíme bojovat, a pokud bude potřeba, i se zbraní v ruce. O stát, o sebe, o naše rodiny, o ty zastrašené učitelky... ano, je zřejmé, že může začít občanská válka a lidský život každý den ztrácí cenu. Je to strašné. Není vyloučené, že může dojít k válce, teď je to už reálné... opoziční média tvrdí, že se u obelisku sešlo okolo 200 tisíc lidí a v celé zemi půl milionu... analýza ruských kosmických sil ukazuje, že během vrcholu shromáždění nepřekročil celkový počet účastníků 40 tisíc... Na závěr projevu vyzval Chrenin k okamžitému odchodu ty, kdo jsou nejistí nebo jsou nerozhodní. Proto jakákoliv chuť a snaha, aby se Bělorusko stalo součástí NATO a EU, patří do kategorie pokrytectví, iluzí a představuje dětskou hru s ohněm. O vystoupení (22. 8.) generála Chrenina v Radě bezpečnosti BR se nebudu zmiňovat. Jeho obsah je konkrétní, co se týče dat a vojenského hodnocení, pesimistický a více než varovný. Děkuji vám, paní redaktorko, za nabídnuté téma. Je nejenom zajímavé, ale i aktuální, protože nevylučuje možnost ovlivnění života mnohých občanů v ČR a EU. Souhlasu netřeba.